



Pvm/Datum/Date

2.2.2026

Dnro/Dnr/DNo

6606/00.00.01.00.00/2025

kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntö 28.11.2025, VN/20382/2023, MMM023:00/2023

Ruokaviraston lausunto hallituksen esityksestä laiksi sika-alan salmonellavahinkorahastosta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Ruokavirastolta lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi sika-alan salmonellavahinkorahastosta.

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Rahaston hoitaminen ja korvauskäsittely / Maaseutulinja

Esityksessä esitetään Ruokavirastolle rooli maksunkantoviranomaisena, rahaston hoitamiseen ja korvausten maksamiseen. Salmonellarahaston toimeenpanoon liittyy epävarmuuksia tulevaan työmäärään liittyen. Viime vuosien salmonellatilanteen perusteella korvattavia tapauksia olisi vähän, mutta toisaalta taas keskiarvon mukainen vuosi johtaisi noin neljän miljoonan euron korvauksiin. Esityksessä on nostettu esiin nykyiset eläntätilain mukaiset maksettavat korvaukset sikojen hävittämisestä verrokkina Ruokavirastolle salmonellarahaston toimeenpanosta aiheutuvaan työmäärään korvauskäsittelyssä. Nyt esitetty lainsäädäntö tuo kuitenkin täysin uusia korvauslajeja ja tehtäviä verrattuna aiempaan väliaikaisen eläntätilain mukaiseen sääntelyyn. Korvauslajeista sikojen hävittämisestä ja katetuoton menetyksistä ovat kohtalaisen suoraviivaisia laskennallisia korvauksia, mutta esitetyt saneerauskustannusten korvaukset ja maksatuksen tahti kerran kuukaudessa aiheuttavat sen, että todellisen työmäärän arviointi salmonellatapausten esitetyllä vaihteluvälillä 0-10 tapausta vuodessa on haastavaa. Saneerauskustannukset sisältävät harkinnanvaraista kustannusten arviointia, mahdollista sikayrittäjän oman tai lähipiirin työn todentamista, hankintojen kohtuullisuuden arviointia ja omaisuuden tai irtaimiston jälleenkäyttöarvojen laskemista sekä esitettyjen kustannusten päällekkäisyyden selvittämistä sikayrittäjän mahdollisesta vakuutuksesta saamien korvausten kanssa tai mahdollisen uudisrakentamisen osalta investointitukien kanssa. Esityksessä maksatus saneerauskustannuksista suoritetaan kerran kuukaudessa, jolloin kuukausittain esitettyjen saneerauskustannusten osalta täytyy tehdä edellä mainitut arviot. Tämä aiheuttaa sen, että yksittäisten käsiteltävien hakemusten määrä korvauskäsittelyssä muodostuu kohtalaisen suureksi jo alhaisellakin vuotuisella salmonellatapausten määrällä, ja jos tapausmäärä olisi lähempänä arvion ylärajaa 10 tautitapausta vuodessa, niin nyt esitetty 2 htv:n arvio korvauskäsittelystä ja rahaston hallinnoinnista Ruokavirastolle aiheutuvaan työmäärään todennäköisesti ylittyisi.

Korvauskäsittely tehtäisiin Ruokaviraston Hyrrä-järjestelmässä. Ruokavirasto on esittänyt tarvittavien tietojärjestelmän muutostöiden kertaluontoiset ja jatkuvat ylläpidon kustannukset, jotka ovat välttämättömiä rahaston korvauskäsittelyn käynnistämiseksi. Ruokavirasto vastaisi

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7



Pvm/Datum/Date

2.2.2026

Dnro/Dnr/DNo

6606/00.00.01.00.02/2025

myös rahaston hallinnointiin liittyvistä tehtävistä. Rahaston hallinnoinnin työmäärä pysyy melko vakiona riippumatta salmonellatapausten määrästä, koska rahaston hallinnoinnin vaatimat kirjanpito, tilinpäätös ja muut tehtävät eivät ole riippuvaisia korvaustoiminnasta. Alkuvaiheessa myös laskutukseen liittyvät tehtävät, laskutettavasta määrästä tehtävät päätökset, laskutus ja takaisinperintä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet muodostavat kokonaisuuden, jotka aiheuttavat työtä tautitapausmäärästä riippumatta. Ruokavirasto korostaa, että salmonellarahaston ja korvauskäsittelyn toimeenpanoon osoitetaan Ruokavirastolle riittävät lisäresurssit, jotta rahaston toiminta ja korvausten maksaminen sika-alan yrittäjille saadaan toimimaan.

Sikarekisteri / Elintarvikeketjulinja

Sikarekisterin uusiminen on välttämätön edellytys salmonellarahaston käynnistämiseksi, koska nykyinen sikarekisteri on elinkaaren päässä; järjestelmä ei ole enää sovitettavissa nykyteknologian vaatimuksiin vuoden 2029 jälkeen.

Sikarekisteri uusitaan ETU-projektissa, jonka lisärahoitustarve on 1,2 milj. euron vuosille 2026–2027. ETU-projektille on kohdennettu vuodelle 2026 Ruokavirastolle osoitetusta Salmonellarahastoon liittyvästä rahoituksesta 600 000 €. Tällä rahoituksella turvataan sikarekisterin kehittämisen eteneminen vuonna 2026. Vuoden 2027 ETU-projektin rahoitusta (600 000 €), rahastomaksujen aineiston keräämisen toteuttamiseen tarvittavaa rahoitusta (30 000 €) eikä resurssitarvetta (0.5 htv) ole toistaiseksi osoitettu Ruokavirastolle. Ruokavirasto korostaa, että mikäli ETU-projektille ei osoiteta vuodelta 2027 puuttuvaa rahoitusta, joudutaan sikarekisterin uudistaminen keskeyttämään/siirtämään eikä salmonellarahaston toiminnan edellytyksenä olevien rahoitusmaksujen aineiston keräämistä sikarekisteristä pystytä toteuttamaan rahastoon liittyvässä aikataulussa vuoden 2028 alkuun mennessä.

Uudistettu sikarekisteri mahdollistaa laskutettavan aineiston keräämisen sikarekisteristä ja tarvittavilta osin eläintenpitäjärekisteistä. Laskutuksen mahdollistamiseksi Ruokavirastoon tulee kuitenkin toteuttaa myös laskutusjärjestelmä, jota kautta laskut pystytään toimittamaan tarvittaville toimijoille.

Kustannukset Ruokavirastolle

Alla eriteltynä Ruokavirastolle salmonellarahaston perustamisesta ja toiminnan käynnistämisestä aiheutuvat kertaluontoiset kustannukset sekä vuodelle 2028 korvaustoiminnasta, eläinrekisterin ylläpidosta ja rahaston hallinnoinnista aiheutuvat pysyvät kustannukset eriteltynä. Ruokavirasto korostaa, että uuden rahaston toiminnan käynnistämisen edellytyksenä on, että Ruokavirastolle osoitetaan sen edellyttämät lisäresurssit.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihe)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7



Pvm/Datum/Date

2.2.2026

Dnro/Dnr/DNo

6606/00.00.01.00.02/2025

Toimeenpanon valmistelu / Maaseutulinja						
	2026		2027		2028 alkaen pysyvä tarve	
	Htv	Euroa	Htv	Euroa	Htv	Euroa
Henkilöresussit						
Hyrrä määrittely ja testaus	1	75 000	1	75 000		
Toimeenpano ja korvauskäsittely					1	75 000
Rahastonhoitajan tehtävät					1	75 000
Ostopalvelut						
Korvauskäsittely ja maksatus: Hyrrän ja maksatusjärjestelmän sovellusmuutokset		52 000		52 000		
Korvauskäsittely ja maksatus: Hyrrän ja maksatusjärjestelmän ylläpito						10 000
Rahaston hoito: Maksajaviraston talousjärjestelmien sovellusmuutokset		30 000		30 000		
Rahaston hoito: Maksajaviraston talousjärjestelmien ylläpito						30 000
Sikarekisteri (ETU-projekti) ja Salmonellarahasto / Biotarvikeketjulinja						
	2026		2027		2028 alkaen pysyvä tarve	
	Htv	Euroa	Htv	Euroa	Htv	Euroa
Henkilöresussit						
Asiantuntija Eläinrekisterituoteryhmään			0,33	25 000	1	75 000
Ostopalvelut						
ETU-projekti: Sikarekisterin sovelluskehitys / uusiminen	Oma työ 0	600 000	Oma työ 40 000	560 000		
Salmonellarahaston vaatimien toimintojen toteuttaminen Sikarekisteriin			Oma työ 35 000	30 000		
Sikarekisterin ylläpito						10 000
Laskutusjärjestelmä / Digitaalisten palvelujen toimintakokonaisuus						
	2026		2027		2028 alkaen pysyvä tarve	
	Euroa		Euroa		Euroa	
Ostopalvelut						
Laskutusjärjestelmän kehittäminen	Oma työ 83 500	125 000	Oma työ 83 500	125 000		
Laskutusjärjestelmän ylläpito					Oma työ 20 000	40 000
LISÄRESURSSITARPEET YHTEENSÄ (pois lukien oma työ)						
	2026		2027		2028 alkaen pysyvä tarve	
	Htv	Euroa	Htv	Euroa	Htv	Euroa
Henkilöresurssit	1	75 000	1,33	100 000	3	225 000
Ostopalvelut		807 000		797 000		90 000
YHTEENSÄ	1	882 000	1,33	897 000	3	315 000
				Esitetään yhteensä		2 094 000

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihe)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7



RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

4 (4)

LAUSUNTO

Pvm/Datum/Date

2.2.2026

Dnro/Dnr/DNo

6606/00.00.01.00.02/2025

Pääjohtaja

Leena Räsänen

Yksikönjohtaja

Tommi Isosomppi

Jakelu

Maa- ja metsätalousministeriö

Tiedoksi

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihde)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7



RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihde)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7